

man ved at arbejde og ikke hænge sig fast i et saadant Dogme kunde bidrage til, at Opførelsen blev billigere. Det er bl. a. en Ting, der gør Oprettelsen saa vanskelig, men det er mindst af alt en Stigning af Jordværdien. Jordpriserne ligger mellem 40 og 50 pCt. højere nu end før Krigen, men da hele Prisniveauet er steget op til 200 pCt., vil det altsaa sige, at i Forhold til alt andet, er Jorden i Dag meget billigere, end den var før Krigen.

Jeg skal ikke opholde mig ved alle de Bemærkninger, der er fremsat af ærede Ordførere — jeg antager ogsaa, at Formanden vil give mig Medhold i, at denne Debat allerede har trukket længe ud —, men enkelte Forhold maa jeg dog omtale, ligesom jeg maa besvare bestemte Spørgsmaal, der er rettet til mig.

Jeg maa sige til det ærede 2det Medlem for 5te Kreds, der følte sig saaret paa Husmændenes Vegne over, at Kommissionerne skulde rejse paa 3die Klasse, at jeg i den Henseende er ganske enig med det ærede 7de Medlem for 5te Kreds (Holdgaard). Her er jo ikke Tale om, at man har sat 3die Klasse, fordi det er Husmænd, det drejer sig om. Jeg maa sige, til det ærede Medlem, at jeg forstaar ikke rigtig den Maade at tage Sagen paa. Det ærede Medlem maa være meget ømfindtlig og have den underlige Opfattelse, at der skulde være en Tilbøjelighed til at gøre Husmænd til en Slags Mennesker, Gaardmænd, Bybeboere o. s. v. til en anden Slags. Det ærede Medlem ved jo godt, at det ikke er Tilfældet; muligvis er der et sygt Punkt hos ham i den Henseende, men det maa han se at komme over. Selvfølgelig kan ingen falde paa, at man her sætter 3die Klasse, fordi der er Tale om Husmænd. Det er jo ikke alene Husmænd, der sidder i disse Amtskommissioner, der sidder ogsaa Gaardmænd, Haandværkere og forskellige andre. Men selv om det var Husmænd alene, ligger der ikke andet til Grund for Bestemmelsen, end at disse Kommissioners Rejser er indenfor et Amt. I Regelen benytter de end ikke Jernbanen, og gør de det undtagelsesvis, er det paa meget korte Strækninger, 1 à 2 Mil. Det ærede Medlem, som er saa godt kendt med Forholdene paa Landet, ved, at hverken han selv eller vi andre, naar vi skal rejse et kort Stykke, som det tager 10—20 Minutter at tilbagelægge, gaar ind paa 2den Klasse, men at vi lige saa gerne sætter os ind paa 3die Klasse. Og, som det ærede 7de Medlem for 5te Kreds meget

rigtigt gjorde opmærksom paa, det vil Kommissionsmedlemmerne gøre alene for Selskabs Skyld, fordi deres Bekendte sidder paa 3die Klasse. Men naar de nu havde Ret til Rejse paa 2den Klasse, vilde de komme i den kedelige Situation at skulle tage en Betaling, som ikke med Rette tilkom dem. Noget andet er det, at vi, naar Ministre og Kommissioner holder Møder her i København og det forlanges, at Folk skal gøre lange Rejser, maaske om Natten, giver dem Rejse paa 2den Klasse. Det kan ikke sammenholdes med dette. Den Forklaring, jeg her har givet, er saa lige til, at enhver kan se det. Jeg beklager, at det ærede Medlem fandt Plads til her at anvende Udtrykket „Foragt for Husmændene“; det er et Begreb, som ikke findes her i Landet undtagen i det ærede Medlems Indbildning.

Det ærede Medlem spurgte ved Omtalen af § 2, hvad der forstaas ved „Brugeren“ af en Ejendom af den i denne Lov omhandlede Størrelse. Denne Betegnelse „Bruger“ er ganske klar. Der forstaas derved ikke alene en Forpagter, men ogsaa en Ejer. En Bruger kan være Ejer, det kan ogsaa være, han ikke er Ejer, det er en Sag for sig. Der ligger ikke deri, at han skal være Ejer, og heller ikke, at han ikke maa være Ejer af den Ejendom, der er Tale om.

Med Hensyn til § 3 skal jeg tillade mig at besvare det Spørgsmaal, der blev stillet, med, at Betegnelsen „som Regel“ selvfølgelig ogsaa gaar paa Aldersgrænsen 50 Aar. Meningen er altsaa, at de som Regel ikke maa være under 25 og som Regel ikke over 50 Aar, men der gælder i saa Henseende ikke nogen absolut Bestemmelse.

Det ærede Medlems Bemærkning til § 6 om Ønskeligheden af, at vi fik indført en Ekspropriationsbestemmelse, skal jeg af Hensyn til Tiden ikke komme ind paa, men kun sige, at jeg er ganske uenig med det ærede Medlem i saa Henseende.

Det ærede Medlem sagde i sin Omtale af § 7, at det var beklageligt, at Ansøgerne stod saa usikkert, de kunde jo ikke vide, om de fik Laan, og hvor stort Laan de fik; det var ønskeligt, om vi, som i de gode gamle Dage, kunde sætte et fast Beløb ind: saa meget er Maksimalbeløbet for Jordværdien, saa meget for Byggesummen o. s. v. Men det kan vi ikke under de nuværende omskiftelige Forhold, og saa længe de findes, er der ikke andet at gøre end at lade det være Genstand for Overvejelse hvert Efteraar. At man skulde